

Педагогічні КАДРИ

ЗАСНОВАНА У ЖОВТНІ 1929 РОКУ

№ 9 (1628) ГРУДЕНЬ 2012 РОКУ

газета
НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

**Шановні студенти, викладачі,
співробітники, уся велика
Драгомановська родино!
Сердечно вітаю Вас з Новим
роком і Різдвом Христовим!**

Минає 2012 рік, залишаючи по собі чимало досягнень і перемог. Спільними зусиллями нам вдалося вагомо підійняти якість навчання в Драгомановському університеті, впевнено лідирувати у педагогічній освіті України і вийти на освітній простір Європи. Чимало праці й сил було покладено на реалізацію задуманого. І нам усе вдалося. Я пишаюся нашими спільними здобутками і дякую за плідну доброякісну роботу. Новий 2013 рік принесе нові плани й ідеї. Я вірю, попереду в нас ще багато перемог, досягнути яких вдасться лише разом. Відтак бажаю Вам доброго здоров'я, невичерпної енергії, прихильності долі й родинного благополуччя! Хай з легкістю втілюються в життя мудрі ідеї і сміливі плани на благо народу України!

**З повагою, ректор
НПУ імені М. П. Драгоманова
Віктор Андрущенко**

Конкурс

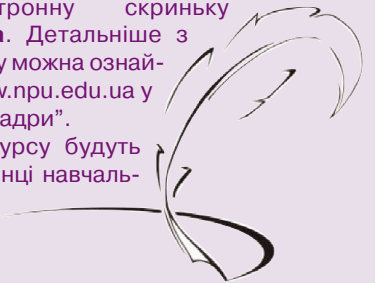
“ДОТИКОМ ПЕРА”

Газета “Педагогічні кадри” нагадує читачам про проведення загальноуніверситетського конкурсу “Дотиком пера” на кращу авторську роботу, що буде опублікована в газеті. За підсумками конкурсу переможці будуть нагороджені трьома преміями: I місце – 1 000 грн., II – 800 грн., III – 500 грн.

Для участі в конкурсі потрібно бути студентом або аспірантом нашого університету і створити авторську роботу (стаття, репортаж, наукова розвідка, фотографія тощо). Після цього – подайте її в редакцію газети “Педагогічні кадри”. Зверніть увагу, що в конкурсі беруть участь лише роботи, які були чи будуть опубліковані в газеті, тому подане творіння має відповідати концепції видання.

Роботи на конкурс та запитання ви можете надсилати на електронну скриньку gazeta@npu.edu.ua. Детальніше з положенням конкурсу можна ознайомитися на сайті www.npu.edu.ua у розділі “Педагогічні кадри”.

Результати конкурсу будуть оприлюднені наприкінці навчального року.

Вітальне слово ректора

ВЕЛИКИЙ ВЧИТЕЛЮ!

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Михайла Драгоманова пишається тим, що біля його керма свого часу тривалий період стояли саме Ви. Талановитий, відчайдушний науковець, блискучий математик, видатний педагог, особистість з непересічним щирим і справедливим характером, темпераментом патріота, відданого улюбленій справі. Ви й досі, навіть на заслуженому відпочинку, опікуєтеся Драгомановським університетом. Вас з радістю чекають студенти і викладачі, дослухаються до Ваших порад, переймають досвід.

Шановний Миколо Івановичу, Ви стали для усіх драгомановців великим Вчителем і наставником. Тож у 80-річний ювілей дозвольте від імені багатотисячного колективу викладачів, студентів, аспірантів, докторантів і співробітників Національного педагогічного університету імені Михайла Драгоманова сердечно привітати Вас зі славним святом.

Багато років освітянська громадськість знає Вас, Миколо Івановичу, як мудрого організатора освіти в Україні, вченого-математика і фундатора, продовжувача наукової математичної школи асимптотичних методів у галузі диференційних рівнянь. За Вашими постулатами, науковими розвідками й глибокими монографічними дослідженнями виховалося не одне покоління математиків, які й сьогодні сіють добре і мудре, працюючи у найрізноманітніших навчальних закладах в усіх куточках України і закордоном.

Плоди Вашої багатогранної праці педагога, громадського діяча, науковця залишили великий слід на освітянській ниві. Під Вашим керівництвом та з Вашою участю Національний педагогічний університет імені Михайла Драгоманова став провідним навчально-науковим комплексом у системі підготовки педагогічних кадрів. Ваші беззаперечний професіоналізм, глибокі фундаментальні знання та високе сумління завжди спрямовані на підвищення якості національної освіти. У впевненому поступі українського суспільства на шляху глибинних перетворень в освітній системі є частка й Вашої натхненної праці.

Вас, Миколо Івановичу, люблять і шанують не лише колеги, друзі, рідні, але й багатотисячний колектив драгомановців. Щира подяка Вам за постійну самопожертву, щоденну самовіддачу, благородну любов і турботу, нелегку викладацьку, управлінську, науково-дослідну працю.

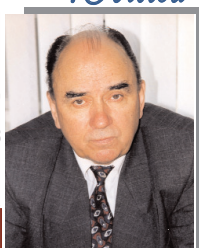
Тож з нагоди свята зичимо Вам, Великий Учителю, козацького здоров'я на довгі роки, благодаті й добробуту, окриленого настрою, злагоди й душевного щастя. Хай Ваша мудрість і сумлінність на теренах освіти і надалі будуть запорукою задоволення від такої благородної та надзвичайно значимої справи, якою є освіта на благо українського народу. Світлих думок, незгасної енергії на довгі й щасливі літа!

**З повагою,
ректор НПУ імені
Михайла Драгоманова
Віктор АНДРУЩЕНКО**

Ювілей

**М. І. Шкілю –
80 років**

стор. 2-5

**Вручення
іменних стипендій**

стор. 6

Благодійний фонд

**Незабутня
практика в
Карпатах**

стор. 7

Студентський голос

ШКІЛЬ МИКОЛА ІВАНОВИЧ

(До вісімдесятиріччя від дня народження)

13 ГРУДНЯ 2012 РОКУ виповнилось 80 років академіку Національної академії педагогічних наук України, доктору фізико-математичних наук, професору Миколі Івановичу Шкілю.

М. І. Шкіль народився в с. Бурбіно Семенівського району Полтавської області. Закінчив з відзнакою фізико-математичний факультет Київського педагогічного інституту, а в 1958 р. – аспірантуру при кафедрі математичного аналізу. Вся подальша його наукова і педагогічна діяльність пов'язана з Київським педагогічним інститутом (пізніше – Національним педагогічним університетом імені М. П. Драгоманова), де він пройшов шлях від аспіранта до ректора. У 1959 р. захистив кандидатську дисертацію на тему “До питання про асимптотичне зображення розв’язків систем диференціальних рівнянь, які містять параметр”, а в 1968 р. – докторську дисертацію на тему “Про деякі асимптотичні методи в теорії лінійних диференціальних рівнянь з повільними змінними коефіцієнтами”.

У 1973 – 2003 рр. М. І. Шкіль – ректор Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. У 1982 р. його було обрано членом-кореспондентом, а у 1990 р. – дійсним членом Академії педагогічних наук СРСР. З 1991 р. – дійсний член Національної академії педагогічних наук України, іноземний член Російської академії освіти, почесний доктор багатьох провідних університетів України.

Наукові інтереси вченого спрямовані на розробку асимптотичних методів інтегрування диференціальних рівнянь та їх систем. Він уперше всебічно дослідив досить складні випадки внутрішніх і зовнішніх резонансів, які досить часто зустрічаються в теорії і на практиці. Одержані ним результати пов'язані з розробкою алгоритмів побудови наближених розв’язків систем диференціальних рівнянь з параметрами та їх математичним обґрунтуванням. Було доведено, що наближені розв’язки, побудовані за цими алгоритмами, є асимптотичними розв’язками точних розв’язків даних систем.

Розроблені М. І. Шкілем методи дозволяють будувати (в розумінні Крилова – Боголюбова – Митропольського) асимптотичні розв’язки систем диференціальних рівнянь з повільно змінними коефіцієнтами, диференціальних рівнянь з малим параметром при частині похідних, диференціальних рівнянь із загалом нейтрального типу, рівнянь з ізолюваними особливостями, інтегро-диференціальних рівнянь, систем диференціальних рівнянь з періодичними коефіцієнтами, систем диференціальних рівнянь з сумовними коефіцієнтами.

У його працях уперше одержано результати, коли в характеристичному рівнянні з’являються кратні корені з кратними елементарними дільниками. Доведено, що в цих випадках, на відміну від простих коренів, асимптотичні розв’язки зображуються степеневими рядами за дробовими степенями малого параметра, показники яких залежать як від кратності елементарних дільників, так і від деяких співвідношень між коефіцієнтами даної системи. Отримано необхідні і достатні умови існування асимптотичних розв’язків шуканих розв’язків, причому доведення достатніх умов дає алгоритм побудови відповідних асимптотичних розв’язків.

Його теоретичні результати знайшли широке застосування при розрахунку зусиль, які виникають у шахтних підйомних канатах.

В останні роки М. І. Шкіль успішно працює над розв’язанням досить складної математичної проблеми, коли в системі диференціальних рівнянь з’являються так звані точки повороту. Над цією проблемою працювали відомі математики, такі як Р. Лангер, В. Вазов, Л. Чезарі, А. А. Дороніцин, С. О. Ломов, А. М. Самойленко. Однак ця проблема і на сьогодні потребує свого подальшого розв’язання. М. І. Шкілю і його учням вдалося шляхом уве-

дення “збуреного” характеристичного рівняння отримати формальні розв’язки для окремих типів систем диференціальних рівнянь і довести, що ці розв’язки в околі точок повороту є асимптотичними зображеннями точних розв’язків цих систем.

Ним отримано досить важливі математичні результати, коли в системі при похідних матриця коефіцієнтів є особливою. М. І. Шкіль уперше, на відміну від попередників, дослідив принципово новий випадок, коли виродженість настає в окремих точках. В околі цих точок побудовано асимптотичні формули для розв’язків таких систем, які методом “зшивання” можуть бути продовжені на весь інтервал зміни аргументу.

Результати досліджень вченого викладено більш як у 350 наукових працях, зокрема в 10 монографіях, 20 підручниках та посібниках. Монографію “Асимптотичні методи в теорії лінійних диференціальних рівнянь” (у співавторстві з С. Ф. Феценком, Л. Д. Ніколенком) перевидано в США. За цикл робіт “Розвиток аналітичних і асимптотичних методів

розв’язання диференціальних, інтегральних та інтегро-диференціальних рівнянь і їх застосування до задач математичної та теоретичної фізики” М. І. Шкіля відзначено премією НАН України імені М. М. Крилова. У 2004 році за цикл праць “Асимптотична теорія лінійних сингулярних диференціальних рівнянь” йому спільно з А. М. Самойленком та В. П. Яковцем присуджено премію НАН України імені М. В. Остроградського. Він також є лауреатом премії імені В. І. Вернадського.

М. І. Шкіль приділяє велику увагу вихованню наукової зміни, керує науковими семінарами, читає спецкурси, пов’язані з асимптотичним інтегруванням диференціальних рівнянь, які містять параметри. Серед його учнів – 5 докторів і понад 30 кандидатів фізико-математичних наук.

Упродовж багатьох років Микола Іванович успішно поєднує наукову роботу з педагогічною – читає курси математичного аналізу, диференціальних рівнянь, курси за вибором для студентів фізико-математичного факультету, здійснює наукове керівництво дисертаційних досліджень аспірантів і докторантів.

За комплект підручників “Вища математика” та “Математичний аналіз” М. І. Шкілю в складі авторського колективу Указом Президента України у 1996 р. присуджено Державну премію в галузі науки і техніки. Премією Національної академії педагогічних наук України відзначено також підручник “Алгебра і початки аналізу” для 10 класу шкіл і класів з поглибленим вивченням математики, одним із авторів якого є М. І. Шкіль.

За вагомий особистий внесок у розвиток національної освіти, плідну наукову і педагогічну діяльність Миколу Івановича нагороджено Почесною відзнакою Президента України, Почесною Грамотою Кабінету Міністрів України, Грамотою Верховної Ради. М. І. Шкіль – кавалер орденів “За заслуги” I, II, III ступенів та “Ярослава Мудрого” IV і V ступенів. Указом Президента йому присвоєно почесне звання “Заслужений діяч науки і техніки”.

Поряд з науковою, науково-педагогічною діяльністю М. І. Шкіль проводить значну науково-організаційну роботу. Він очолює спеціалізовану раду по захисту докторських дисертацій у Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова, є членом редколегії журналів “Нелінійні коливання”, “Вища школа”, “Рідна школа”, членом секції “Математика і механіка” Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки.

Своє вісімдесятиріччя Микола Іванович зустрів сповнений енергією і великими творчими задумами. Побажаємо йому натхнення, сил і здоров’я для їх здійснення!

В. С. Королюк, І. О. Луковський, А. М. Самойленко, М. О. Перестюк, М. В. Працьовитий, В. П. Яковець

ТАЄМНИЦЯ АКАДЕМІКА ШКІЛЯ

Григорій ВОЛИНКА, професор, доктор філософських наук, проректор з наукової роботи університету

Після чергової денної порції урочистостей, вражень і доброго німецького пива ми сиділи у своєму скромному номері за кавою і “розбирали польоти”. Розмова непомітно перекинулася на Г. Лейбніца з його ідеєю синтезу математики з логікою, потім на Г. Кантора з його спробами створити загальну теорію множин. Миколі Івановичу, як мені здалося, тема розмови була абсолютно цікавою. Бачили б ви блиск його очей, чули б надзвичайно глибокі, іскрометні судження з приводу предмета нашої бесіди! Коли ж розмова зачепила тематику розробок Д. Гілберта, пам’ятаю, йшлося про його ідею об’єднання різнопланових математичних теорій на основі формального аксіоматичного методу, Микола Іванович підхопився із крісла, щоби сказати щось дуже важливе. Але я, забувши про субординацію (зараз жалкую), перехопив ініціативу і задав членам нашої нечисленної делегації наївне питання.

Я запитав: щойно йшлося про Д. Гілберта. А чи відоме вам ім’я одного із сучасних його послідовників, Миколи Бурбакі?

Микола Іванович опустився в крісло промовчавши. Лише

загадково посміхнувся, дивлячись мені в очі. Я тоді зовсім нічого не зрозумів. Ні щирої, але таємничої, посмішки, ні мовчання, яке раптово замінило потяг сказати важливу річ. Пригадалося правило Сфінкса: про невимовне треба мовчати.

На допомогу Миколі Івановичу прийшов третій член нашої делегації Геннадій Панасович Грищенко. Цей розумний чоловік нагадав, що особистості, яка б носила ім’я Nikolas Bourbaki, немає, що цей псевдонім привласнила собі група невідомих широкому загалові французьких математиків, яка вирішила поексплуатувати інтелектуальний потенціал інших країн, використовуючи його принципово без посилань на імена авторів. Можливо, за таке співробітництво платили непогані гроші.

“Але ж, – додав я, – група Миколи Бурбакі є елітною. Вона суттєво просунула ідеї Лейбніца, Кантора, Гілберта та інших математиків. На її праці часто посилаються. Якби я був математиком, вважав за честь навіть інкогніто перебувати у її складі. Якщо хтось із наших українських математиків залучений до її діяльності, – честь йому і хвала. До речі, я зовсім не згоден з твердженням про французьке походження імені групи. Воно – явно слов’янське. До того ж Bourbaki – не прізвище, а, скоріше, прізвисько, пов’язане з місцем народження.”

Тут Микола Іванович ще раз таємниче посміхнувся і знову загадково промовчав, кинувши більш уважний погляд на мене.

Посмішки керівника делегації здалися дещо скептичними. І все ж я набрався сміливості і випалив, що маю досить вірогідну гіпотезу щодо витоків псевдоніму, за яким має стояти цілком реальна особистість непересічного математика, можливо, зовсім не французького. Пообіцяв, що років за двадцять я цю гіпотезу доведу.

Але останнє двадцятиріччя виявилось надто багатим на події. Перебудова, гласність, прискорення, демократизація, ГКЧП, розпад СРСР, розбудова незалежності, вибори, майдани, наметові містечка тощо відволікали. Тож моя гіпотеза як була, так і залишилась гіпотезою. Доведеться її оприлюднити, бо знову вибори і знову не встигну обґрунтувати її належним чином.

Спочатку про підстави формування вищезазначеної гіпотези. По-перше, прізвище Бурбакі (Bourbaki) не вдалось зустріти у повному переліку французьких прізвищ. Значить, воно дійсно є прізвиськом, пов’язаним з місцем народження. По-друге, серед населених пунктів Франції, інших франкомовних країн відсутні назви, хоча б побіжно зв’язані з означеним прізвиськом. Тобто носій прізвиська Бурбакі не є французом. По-третє, ця ж закономірність підтверджена розглядом топонімів інших європейських країн. По-четверте, єдиний населений пункт, назва якого може слугувати основою псевдоніма Бурбакі, знаходиться в Україні, на Полтавщині. Це – село Бурбіно. По-п’яте, – і це неубіenna карта моєї гіпотези, – із села Бурбіно походить єдиний видатний математик на ім’я Nikolas – Микола Іванович Шкіль. Маю всі підстави сформулювати припущення, що саме він дав інтернаціональній групі сучасних математиків ім’я Микола з Бурбіна (Nikolas Bourbaki).

Хто сумнівається в цьому гіпотетичному припущенні, нехай заглибиться у інший пласт підстав мого твердження. У порівняння змісту опублікованого М. І. Шкілем і групою N. Bourbaki, до якої, цілком вірогідно, входить і український інтелектуал Микола Іванович... Візьміть хоча б “Seminaire Bourbaki” (декілька десятків томів), “Интегрирование” – М., 1967-70, “Функции действительного переменного” – М., 1965 і порівняйте з працями, особливо ранніми статтями М. І. Шкіля. А як рельєфно бачиться присутність ідей академіка у багатотомному трактаті N. Bourbaki “Элементы математики”, в “Основах структурного аналізу”...

Спільнота Миколи з Бурбіна – спільнота професійно втаємничена. Недаремно ж і сьогодні представники інтернаціональної математичної школи принципово замовчують її персональний склад. Про нього можна лише здогадуватись тому, хто стоїть осторонь. Таємничо посміхаючись, мовчить і наш Сфінкс – видатний український математик, академік Микола Іванович Шкіль. Він не розкриває таємниць.

С Л О В О П Р О В Ч И Т Е Л Я

**Геннадій ГРИЩЕНКО,
професор, заслужений
працівник освіти України,
останній декан фізико-
математичного факульте-
ту НПУ імені М. П. Драго-
манова (1982–2006)**

Микола Іванович народився через 132 роки по здійсненні згаданого топографічного опису. Після драматичних революційних і пореволюційних подій, визвольних змагань за незалежну Україну на Полтавщині, ще значною мірою зберігався традиційний селянський побут, питому частину якого становила багатомірною народна культура, зберігалася й народна мова, найближча за своїми визначальними характеристиками до мови літературної. Відбувалися й дуже помітні зміни, які формували сучасне. До них, безперечно, належить прихід до українського села української школи. Це був один з найважливіших наслідків українізації, здійсненої протягом 20-х років ХХ століття. Однак 30-ті роки – історичний контекст народження й дитинства М. І. Шкіля – позначилися в історії України, а отже, й житті нашого ювіляра, драматичними подіями: процес українізації було припинено, свідомо влаштовано голодомор 1932–1933 років, названий в одному з документів 1983 року “продовольчими труднощами на Україні, що мали місце на початку 30-х років”. Політичні репресії того періоду винищували не тільки представників духовної еліти – письменників, митців, учених, а й простих людей – селян, робітників.

13 грудня 1932 року в сім’ї Івана Полікарповича і Христі Васиївни Шкілів народився хлопчик. Бабуся, батькова мама, побачивши новонародженого хлопчика, вигукнула: “Андрійко народився!”, бо було це в день Андрія. Проте мама, яка не завжди була згодна зі свекрухою, настояла на тому, щоб сина назвали Миколою. День Миколи 19 грудня.

Перед Великою Вітчизняною війною Микола Шкіль закінчив два класи. За тодішніми нормами це була половина першого рівня освіти. Можна не сумніватися в тому, що до Миколи Івановича часто приходять спогади про передвоєнне дитинство, а особливо про той час, коли Україна влітку 1941 року опинилася в огненному вирі війни, окупації, незліченних втрат рідних і близьких. Іван Полікарпович Шкіль – батько Миколи Івановича – загинув у 1943 році як солдат Великої Вітчизняної війни.

Випробування війною не були останніми. В 1948 році від голоду (а був же в Україні і голод 1947 року) померла Миколина мати, Христина Васиївна. Про маму Микола Іванович згадує так: “Бог послав моїй мамі ... дивовижну вроду. І як би не засмагало в городі, та на буряках, та біля конопель її правильне обличчя, чорні очі і рівні, мов вишиті, брови вирізняли його. Навіть у смутку робили урочистим, аж святим. А вже як посміхнеться – сама ласка. Здається, нічого вже більше не треба, і ти захищений її ласкою від будь-яких негараздів у цілому світі.

Горе, що, мов блискавки у грозу, розпиало її життя, не відібрало в моєї матусі краси, не відібрало доброти й всепрощення”.

Повоєнне сирітство, на щастя, не вибило з життєвої колії Миколи Шкіля. Щоденна скрута спонукала було залишити школу й піти на власний хліб, однак знайшлася добра душа в особі вчителя Івана Федоровича Кудіна, який, помітивши яскраво виражений інтелект учня, переконав його продовжити навчання. За тих важких умов залишалося без надії сподіватися. І сподівання таки здійснилися.

По закінченні Худоліївської середньої школи Микола Шкіль у 1951 році вступив на фізико-математичний факультет Київського державного педагогічного інституту. Став Микола студентом-фізиком у головному педагогічному інституті України. Провчився два роки, і побачили у нього викладачі неординарні здібності до розв’язування математичних задач, до математики. Перевели Миколу Шкіля на математичну спеціальність, і був випущений він у 1955 році “викладачем математики і фізики середньої школи”.

В інституті перед обдарованим юнаком відкрився складний, у багатьох своїх аспектах незбагнений світ математики. У цьому світі свої власні дороги може знайти лише той, хто здатен в інтелектуальній діяльності сягати висот аналізу й узагальнення, вміння шукати й обґрунтовувати взаємозв’язки й взаємозалежності між абстрактними сутностями й поняттями як вияви об’єктивної реальності.

Педагогічну діяльність Микола Іванович розпочав 15 серпня 1955 року учителем математики Розкішанської середньої школи та інспектором шкіл Ставищанського району на півдні Київської області. Проте талановитого молодого математика запросили до аспірантури кафедри математичного аналізу КДПІ ім. О. М. Горького.

Упродовж 1955–1958 років навчався Микола Шкіль у видатних математиків того часу М. М. Боголюбова, Ю. О. Митропольського, С. Ф. Феценка. У 1959 році він захистив кандидатську дисертацію “До питання про асимптотичне зображення розв’язків систем диференціальних рівнянь, які містять параметр” і йому було присуджено науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук, а в 1968 році – докторську на тему: “Про деякі асимптотичні методи в теорії лінійних диференціальних рівнянь з повільно змінними коефіцієнтами”.

Наукові пошуки вченого-математика були зосереджені на дослідженні асимптотичних методів інтегрування диференціальних рівнянь та їх систем. Він уперше дослідив складні випадки внутрішніх і зовнішніх резонансів, досить частих з теоретичного й практичного поглядів.

Наукові результати, одержані М. І. Шкілем, пов’язані з розробкою алгоритмів побудови наближених розв’язків систем диференціальних рівнянь з параметром та їх математичним обґрунтуванням. На основі його методів можна будувати (за концепцією Крилова-Боголюбова-Митропольського) асимптотичні розв’язки таких різновидів рівнянь: з повільно змінними коефіцієнтами, з малим параметром при частині похідних, нейтраль-

ного типу, з ізолюваними особливостями, з періодичними коефіцієнтами тощо. Як зазначають математики, дійсні члени НАН України Ю. М. Березанський, В. С. Корольок, Ю. О. Митропольський, А. М. Самойленко й І. В. Скрипник, у працях М. І. Шкіля вперше одержано результати, які розв’язують проблему знаходження асимптотичних розв’язків зазначених систем у випадку кратного кореня відповідного характеристичного рівняння.

М. І. Шкіль утворив в рідному інституті, який став тепер Національним педагогічним університетом імені М. П. Драгоманова, математичну школу. Під його безпосереднім науковим керівництвом кандидатами фізико-математичних наук стали понад тридцять осіб, а докторами – троє. Протягом останніх років разом зі своїми учнями він успішно досліджує досить складну математичну проблему, пов’язану з системою диференціальних рівнянь з точками повороту. М. І. Шкілю та його учням вдалося шляхом введення “збуреного” характеристичного рівняння одержати формальні розв’язки для окремих типів систем рівнянь і довести, що ці розв’язки в околі точок повороту є асимптотичним зображенням точних розв’язків розглядуваних систем.

Результати наукових пошуків М. І. Шкіля висвітлено у більш ніж 350 працях, зокрема, у 8 монографіях, 20 підручниках та посібниках. Монографія “Асимптотичні методи в теорії лінійних диференціальних рівнянь”, написана у співавторстві з науковим керівником М. І. Шкіля проф. С. Ф. Феценком та Л. Д. Ніколенко, була видана в США. За цикл робіт “Розвиток аналітичних і асимптотичних методів розв’язання диференціальних та інтегродиференціальних рівнянь і їх застосування до задач математичної та теоретичної фізики” М. І. Шкілю було присуджено премію НАН України імені академіка М. М. Крилова. Участь вченого у створенні комплексу підручників “Вища математика” (у трьох книгах) та “Математичний аналіз” (у двох частинах) відзначено Державною премією в галузі науки й техніки за 1996 рік.

Крім наукових пошуків, занять проблемами вищої математики, життєвий шлях М. І. Шкіля наповнений адміністративно-педагогічною і громадською діяльністю. В рідному інституті він пройшов такий шлях: декан загальнонаукового факультету – заступник декана фізико-математичного факультету – проректор з науково-дослідної роботи. З 1973 року М. І. Шкіль працює на посаді ректора Київського державного педагогічного інституту ім. О. М. Горького. За кілька десятиліть його ректорської діяльності педінститут, а потім перший в Україні педагогічний університет зростав, зміцнювався якісно, кількісно й територіально: відкривалися нові факультети й спеціальності, будувалися нові гуртожитки й спортивний комплекс. За таких умов адміністративно-педагогічна діяльність ректора доповнювалася будівельно-господарською, на яку витрачалося надто багато зусиль, тому що всі проблеми-негаразди (а без них не обходилося ніколи) ставали насамперед проблемами ректора, і він зобов’язаний був шукати “асимптотичні розв’язки рівнянь щоденної життєвої практики”.

М. І. Шкіль – один з активних репрезентантів втілення в життя розбудови української національної вищої школи. Протягом 1991–1992 років колектив викладачів фізико-математичного факультету під його загальним керівництвом підготував новітні програми фахових дисциплін для підготовки вчителів математики й фізики у вищих педагогічних навчальних закладах України. Микола Іванович – один із авторів “Освітньо-професійної програми вищої освіти за професійним спрямуванням 6.0801 (1994 рік) – галузевого стандарту вищої освіти першого покоління. Пізніше він керував творчим колективом, який створив Галузевий стандарт вищої освіти з підготовки бакалавра за спеціальністю 6.010100 “Педагогіка і методика середньої освіти. Математика”. Цей стандарт затверджено Міністерством освіти і науки України в жовтні 2002 року.

Очолюючи багатотисячний колектив університету, М. І. Шкіль доклав багато зусиль для встановлення наукових зв’язків Національного педагогічного університету з українськими й зарубіжними вищими навчальними закладами. Наукову, педагогічну й адміністративну діяльність він поєднував зі значною за обсягом і результативністю науково-організаційною діяльністю як віце-президент Українського математичного товариства, член спеціалізованого рад із захисту докторських дисертацій, член редколегій журналів “Український математичний журнал”, “Вища школа”, “Рідна школа”, Президент товариства зв’язків “Україна – Казахстан”.

Досягнення М. І. Шкіля – доктора фізико-математичних наук, професора, дійсного члена НАПН України та АНВШ України, іноземного члена Російської академії освіти, Почесного академіка Міжнародної кадрової академії, Почесного доктора вищих навчальних закладів України, – крім згаданих престижних премій, відзначено орденом “За заслуги” I, II, і III ступенів, медаллю “М. В. Остроградський – 200 років”, званням “Заслужений діяч науки і техніки України”, Почесною відзнакою Президента України, Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, орденами Ярослава Мудрого IV і V ступенів.

Ані життєві прикраси, ані успіхи й радощі перемог і досягнень не знівельовали в нашому ювілярові сильної, непересічної особистості, що виявляє почуття власної гідності, поєднує в собі риси строгого математичного мислення й лірично-пісенного настрою, уміє керувати великими колективами людей і виявляти піклування про своє найближче оточення – фізико-математичну родину, створену разом з берегиною домашнього вогнища, дружиною Катериною Тодосівною – майстринею педагогічної справи, заслуженою вчителькою України.

Як сказав у виступі на урочистому засіданні Вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова з нагоди 70-річчя Миколи Івановича Шкіля дійсний член НАПН України професор Арнольд Панасович Грищенко: “Микола Іванович на шляху з минулого до сучасного подолав сім доріг, кожна з яких тривала десять років. Перші три з них – це трітій (що буквально означає “три дороги” першого рівня давньої університетської освіти, яка включала граматику, риторику й логіку”. Чотири наступні - quadrivium, тобто чотири дороги вищого рівня університетської освіти – арифметика, геометрія, астрономія і музика. Саме до останніх чотирьох предметів застосовували спільну назву математика, причому кожен з них окремо також позначався як математика, тобто знання, тобто те, що вивчено”.

Восьма дорога академіка Шкіля пролягала тією ж асимптомною багатогранною, творчого, мудрого життя вченого, громадянина, сім’янина.

Закінчую це есе словами незабутнього Арнольда Панасовича:

**“Вже почалось, мабуть, майбутнє.
Оце, либонь, вже почалось...
Не забувайте незабутнє, –
воно вже інеєм взялось!**

**І не знецінюйте коштовне,
Не забується у юрбі.
Не проміняйте неповторне
на сто ерзаців у собі.**

**Минають фронди і жіронди,
минає славне і гучне.
Шукайте посмішку Джоконди,
вона ніколи не мине!”**

Анатолій ПАЛАМАРЕНКО,
народний артист
України, Герой України

МОГУТНЄ СЛОВО МИКОЛИ ІВАНОВИЧА ШКІЛЯ

Я був здивований, що раптом подзвонив Микола Іванович Шкіль. Запросив мене на співбесіду. Він запропонував мені працювати в університеті, і я так подумав, а чому б ні, давайте спробуємо. Розпочав свою діяльність, у мене були студенти, і от одного разу прийшов Микола Іванович зі своїми колегами до мене на лекцію. Побув і каже: я це у вас наче на спектаклі побував. Мені, справді, вдалося зі студентами організувати так лекції, що вони були цікаві, тому що “Слово” – це взагалі цікава наука, це унікальна наука. В школах вчать грамоти, вчать читати, складати із складів слово, із слів речення, і все. А як це речення підняти, перегнати через себе і подати його правильно, цього нас, на превеликий жаль, не вчили і поки що не вчать. Взагалі, професія викладача у педагогічному університеті, котрий навчає “слова”, але у поєднанні з професією артиста – це дуже цінна річ. Адже філологи, мовники, люди, які

мають діло зі “словом”, з літературою, мусять бути якоюсь мірою артистичними людьми, мати особливий талант. Потрібно любити літературу, любити “слово”, вміти правильно читати літературу, а не просто пробігати очима твір. Зараз вчать швидко читання. А читати треба так, як пише автор, у такому темпі, як рука пише літери, слова. Тоді буде відтворюватися уява, кожне слово набуде певної смислової ваги. Як цю вагомість правильно розмістити і правильно створити фразу з речення – це вже мусить бути професійний підхід до цього. Дякуючи Миколі Івановичу (чи це інтуїція, чи любов до цієї науки, до літератури, Господь його знає) студенти педуніверситету навчаються філологічної науки у митців, майстрів слова, тобто у цьому Микола Іванович попав прямо, як кажуть, у десятку.

Така наука дуже потрібна майбутнім вчителям – людям, які в майбутньому матимуть справу зі “словом”, із художнім словом.

Особисто ж для мене Микола Іванович – особлива людина, особлива душа у нього. Я читав кілька разів його “Недовезені соняшники”, перечитую, переганяю його розповідь через своє ество, через свою душу, через своє дитинство. І завжди в мене сльози з’являються, що аж не можу читати. Справді, спокійно це не можна читати, тому що перед очима постає і його тяжке дитинство, і моє.

Якось Микола Іванович розповідав про своє дитинство, про своє сприйняття того часу. І я зрозумів, що така чуттєва душа розвинулася у нього ще з дитячих років. Тому-то він нелегкі долі українців, наші українські сльози, переганані через життя, так вміло переніс на папір. Яка це талановита людина! Читаючи його, розумієш, що талант до математики у нього з дитинства.

А як він передав почуття любові до матері! Це таке українське, це таке надзвичайне. І зараз мусить бути хвилююче почуття тому, що діти сьогодні називають батьків на “ти”, а в нас такого не було. Мама – це “Вони”, це щось таке велике, таке могутнє,

створене із багатьох понять. Що таке “Мама”? Що таке “Мати”? Це були “Вони”!!!

Мені дуже подобається, коли пише Микола Іванович, скрізь відмінюючи маму на “Ви”. Це мене так хвилює, і знаєте, не можу спокійно читати, від оцього великого відчуття, від оцієї нашої могутньої, природної любові до матері.

А з якими почуттями він розповідав про сім’ю, про свого брата. Як він показував, як в дитинстві спілкувався з братом (брат був глухонімий), як він це руками професійно робив. Це мене настільки здивувало! Сидить переді мною видатний вчений, людина-академік, людина – прекрасний талановитий педагог, людина з великої літери, і тут – настільки рідне моїй душі, це ставлення і до людей, і до життя, і до своїх рідних, і до всіх тих проблем, через які він пройшов. Це мене дуже і дуже схвилювало і зріднило. Я, наскільки можна було, запрошував Миколу Івановича і Катерину Тодосівну на свої прем’єри, Шевченка він слухав, і інші речі.

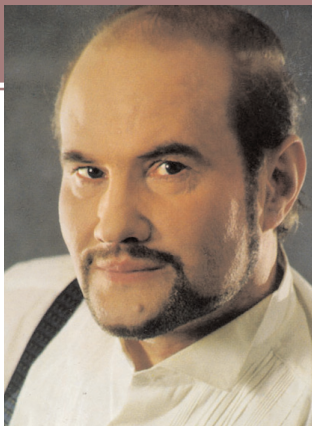
Коли він створив книгу “Недовезені соняшники”, я її прочитав, як кажуть, проковтнув. Був концерт у Жовтневому палаці, сиділо керівництво України, Микола Іванович та інші поважні гості. Я прочитав розділ “Галстук”, і там настільки сконцентровані сильні почуття, що слова пішли разом зі сльозами. Я, 65 років на сцені, із малого хлопчика, вмів тримати завжди в собі почуття, передаю їх тільки словом, а тут сльози. Весь зал, все керівництво залилось сльозами, і Микола Іванович також. Неможливо спокійно читати, відчуваю людину, титана нашої науки і нашого повсякденного життя. Це єдина річ в моєму житті, в моєму великому репертуарі, де я не можу стримати сліз, Господь його знає. Така відвертість у його “Недовезених соняшниках”. Я не знаю, наскільки сучасна молодь це може зрозуміти. Його розуміє середнє покоління, старше покоління, які пам’ятають, які знають, які вирости серед цього дива. Він описує, як мама приїздила, приходила стомлена після колгоспної роботи. Так їхали додому стомлені всі наші мами – співали, їхали на роботу після недоспаних ночей – співали. І це було настільки велично, настільки притаманне це почуття нашої української душі! Зараз, на превеликий жаль, теперішньому поколінню це не перейшло. Між тим поколінням і теперішнім поколінням – велика прірва, і дуже боляче, що наша молодь не перейнялася тими піснями і тими відчуттями. Ми мусимо так виховувати нашу молодь, щоб зв’язок був обов’язково. Зв’язок цей душевний, зв’язок мусить бути природжений, тому що людина є людина, вона мусить відчувати, знати той час, а коли вона цього не відчуває, коли є прірва – звичайно, дуже боляче.

Якраз Микола Іванович, його творчість як людини, як фахівця і як письменника, дуже цінна. Повесть “Недовезені соняшники” настільки хвилююча, що завдяки тільки їй він увійшов у нашу літературу, увійшов у наше життя, у наші почуття. Микола Іванович – це величина в математиці і величина в нашому українському національному суспільстві, тому що він великий патріот і великий українець.

Так я відчуваю Миколу Івановича, так я його люблю, так він припав до моєї душі. Коли я з ним зустрічаюсь, він мені, як рідний брат. Настільки душа з душею поєднались, і він в моїй душі. Хай йому легенько гикнеться.

Від щирого серця хочу побажати міцного здоров’я на довгі роки та творчих здобутків!!! І хай його СЛОВО завжди звучить в наших серцях!!!

ОСВІТЯНСЬКИЙ ПАТРІАРХ

Андрій ДЕМИДЕНКО,
поет, народний артист
України, лауреат
Міжнародних
премій, академік,
професор

Микола Іванович Шкіль. Один із найбільших авторитетів у корпусі ректорів флагманських вишів України. Майже третину століття під орудою цього поважного вченого, академіка успішно зростає і утверджується славний Національний педагогічний університет імені Михайла Драгоманова.

Важко нині знайти в Україні таку школу чи освітянський ВУЗ, де б не працювали його вдячні вихованці. З-під його руки вийшли цілі

педагогічні покоління, династії. Цього вже достатньо, щоб почуватися вартісним і щасливим.

Про постать Миколи Івановича Шкіля в українській педагогіці й математичній науці емко написано на Батьківщині та за кордоном. І ця постать вивершується не лише своєю змістовністю і вагомістю здобутків. Вона глибока. Масштабна. Історична. Багатовимірною своїми талантами і навдивовиж цікава. З невтомною думою про людське життя і його величність Учителя.

У рисах добротної зовнішності, в карбах непростого характеру та переливах щедро заземленої в народне пракоріння розлогої мудрості Миколи Івановича одразу розпізнаєш живий, колоритний генотип справжнього українця. А який прилив сил відчуваєш від козацького потиску його руки!

Скільки дотепної іронії, хитринок-веселинок ховається у його прямому погляді, у тих кошлатих, розкуйовджених бровах-гніздах!

І як же праглося спостерігати за перепадами-змінами в його ректорському настрої! То гранично строгий і впертий, то відверто мовчазний, що слова з нього

й кінцями не витягнеш. А то, як раптова хвиля, солодко говіркий, окличний, ладен обійняти усю планету.

Вести бесіду з Миколою Івановичем – завжди втіха і розкіш для співрозмовника. Тут і розкрилися жестів, і атакуючі експресії, і розважливий плин думок.

Знаю: по сутності Микола Шкіль оптиміст. Хоча й тепер гірко плаче, як згадає своє раннє сирітство, голод і холод, свою без пори померлу тиху полтавську матір і глухонімого брата Василя, про якого так тепло розповідає все своє життя. Зразків такої любові і такої пам’яті у світі мало.

Але найбільше мене вражає у ньому його душа. Я б ніколи не повірив, що у вченого-математика (як і у фізика) вона може бути такою співучою – до зустрічі з М. Шкілем був переконаний, що така ж пісна і аскетична, як і їхні формули. А виявилася бентежною і рухливою. Сповненою високості й дитячого подиву. Жартівливого азарту й невгамовного сонячного проміння.

А ще у Миколи Івановича непоборна любов до митців. Українська духовність, національна культура посідають у серці ювіляра особливе місце. Це він, Микола Шкіль, понад 20 років тому запросив мене читати лек-

ції у стінах Драгомановського університету – в лоні його альма-матері. Як перед цим запросив Анатолія Авдієвського та Анатолія Паламаренка...

До всього цього наш ясночоллий ювілянт має чудовий талант співака і широко апробований дар письменника. Він володар красивого й рідкісного драматичного тенору. Іноді, бувало, брав окремі високі ноти чистіше і краще за самого свого вокального кумира Анатолія Солов’яненка. І це чиста правда. Пригадую, з якою полум’яністю і натхненням Микола Шкіль співав своїм друзям улюблені українські народні пісні та класичні арії.

А з якою читацькою прихильністю привітала українська громада появу його зворушливої автобіографічної повісті “Недовезені соняшники...”! Та особливого резонансу повість зазнала, коли відомі актори здійснили її радіопостановку на Українському радіо.

А ще я з приємністю хочу зачитувати свій вірш-експромт, який сьогодні знають чи не всі українські педагоги:

**Їдуть зблизка і здала
До Миколи до Шкіля –
Бо він розум окриля.
Бо він душу звеселя.
Благословенна
українська земля,
Що народила
Миколу Шкіля.
І лунає звідусіль:
– Хай живе Микола Шкіль.
– Хай живе Микола Шкіль!**

Тож з роси і води Вам, освітянський патріарше! Літ міцних і здорових – аж за далекий обрій! І хай завжди поруч із Вами буде вельмишановна Катерина Тодосівна – Богом дана дружина і соратниця, золота тачанка Вашої долі.

СІВАЧ РОЗУМНОГО, ДОБРОГО, ВІЧНОГО...

3-ПОМІЖ ІНШИХ можливих характеристик саме ця поетична формула домінантно позначає сутність особистості, вершинні здобутки життєвого шляху М. І. Шкіля – визначного вченого-математика, академіка Академії педагогічних наук України, почесного ректора Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Микола Іванович Шкіль народився у с. Бурбине Семенівського району на Полтавщині. У юні роки він чудово співав і, якби на те воля Божа, міг би стати відомим артистом. Або й військовиком. Адаже їздив поступати в артилерійське училище, та в останню мить чомусь передумав – і забрав документи.

Врешті, дороги долі вивели його на творчу ниву, де потрібні і завзяття у праці, і витончений артистизм, і бойовистість духу.

Він таки піднявся до вершин, став командиром, але не військовим, а в галузі науки, педагогічної діяльності. А початком цього шляху був вступ на фізико-математичний факультет Київського педагогічного інституту. І цей крок був цілком логічним, адже Микола Шкіль краще за всіх у школі розв'язував найскладніші математичні задачі. Тож в інституті викладачі помітили: він природжений математик, почувався у цій науці, як риба у воді, сягаючи найнедосяжніших, найскладніших математичних глибин – інтегральних обчислень. Як стверджують знавці математичної науки, щоб легко “брати” інтеграли, треба мати особливо гострий розум, аж до ознак трансцендентальності.

Саме таким був він у Шкіля. Викладач не встигав написати задачу, а цей студент-дивак уже її розв'язував, миттєво добувши заданий інтеграл. Правда, спочатку основною спеціалізацією Миколи Шкіля на факультеті була фізика. А щоб змінити її на математику, потрібно було переєкзаменовуватись.

Приїхавши на літні канікули на рідну Полтавщину, як згадає сьогодні Микола Іванович, він засів на спориші над книгами. Пригадувалося, як учив математику у школі. Тоді на весь клас був один лише підручник з цього предмету. Допомогло те, що завдяки своїй феноменальній пам'яті вбирав очима і “фотографував” цілі розділи. Здавалося фантастикою, але таблиці Брадіса він знав напам'ять. Тоді за літо підготував студент Шкіль понад десяток додаткових екзаменів і заліків, після чого був переведений на спеціалізацію “математика”.

Його пісенно-поетичне серце віднайшло і у формулах своєрідні мистецькі глибини. Назавжди запам'ятав і сьогодні любить повторювати Микола Іванович слова свого земляка академіка В. Остроградського: “Всі думають, ніби

математика – наука суха, що полягає вона тільки в умінні рахувати. Це безглуздя. Цифри в математиці відіграють наймізернішу роль. Це найвища філософська наука найбільших поетів”. Пізнання цієї істини, самовіддане, всепоглинаюче служіння музи – математиці вивели юнака зі співучої Полтавщини до вершин наукових успіхів і світового визнання.

Після закінчення в 1955 році інституту Микола Шкіль працює у сільській школі. Та мрія про велику науку повертає його до альма-матер – педінституту. Тут, цілковито поринувши у математичну науку, він крок за кроком відкриває приховану від непосвячених її таїну. Про стрімкий злет науковця М. І. Шкіля можна судити бодай з таких хронологічних дат: аспірантура (1955–1958 рр.), кандидат фізико-математичних наук (1959), доктор фізико-математичних наук (1968). У 1982 році обраний членом-кореспондентом, а у 1990 році – дійсним членом АПН СРСР. З 1991 року – дійсний член Академії педагогічних наук України – дійсний член Академії наук вищої школи України, Почесний академік Міжнародної кадрової академії, 1999-го – Людина року (США, Американський біографічний інститут).

Його найбільшим науковим зацікавленням стала розробка асимптотичних методів в теорії лінійних диференціальних рівнянь. За цикл робіт з аналітичних і асимптотичних методів розв'язання диференціальних, інтегральних задач математичної і теоретичної фізики в 1990 році М. І. Шкілю було присуджено премію НАН України імені видатного українського математика М. Крилова.

Микола Іванович Шкіль – генерал науки і педагогічної справи, в душі якого горить вогонь літературно-художнього осмислення всього пережитого його народом

Свої дослідження Микола Іванович репрезентував на багатьох міжнародних конгресах, з'їздах, конференціях. Зокрема, на міжнародній конференції з нелінійних коливань (м. Київ, 1969), II національному конгресі з теоретичної і прикладної механіки (м. Варна, 1973), IX міжнародній конференції з нелінійних коливань (м. Київ, 1981), VI міжнародній конференції з диференціальних рівнянь (м. Брно, 1985), IV конференції з диференціальних рівнянь та їх застосування (м. Руссе, 1989), Всесоюзній конференції з нелінійних проблем диференціальних рівнянь та математичної фізики (м. Тернопіль, 1989), конференції з нелінійних проблем диференціальних рівнянь і математичної фізики – Другі Боголюбівські читання (м. Київ, 1993), Треті Боголюбівські читання – Міжнародна конференція “Асимптотичні та якісні методи в теорії нелінійних коливань” (м. Київ, 1997) та інші.

Книгу “Асимптотичні методи в теорії лінійних диференціальних рівнянь”, написану 1967 року М. Шкілем у співавторстві з С. Феценком та Л. Ніколенко, було видано у США. І коли під час перебування М. І. Шкіля у цій країні його запитали, чи він вперше тут, Микола Іванович відповів: “Так”. Та йому жартома заперечили, сказавши, що він як науковець і автор в Америці уже давно. Адаже за його творами у Колумбійському університеті ведеться спецкурс з диференціальних рівнянь.

1973 рік був для Миколи Івановича особливим, оскільки став стартовим для

нього як ректора рідного вузу, який він незмінно очолював тридцять років. Його керівництво педвузом, спрямування навчально-виховних зусиль всього колективу переконливо засвідчили: М. І. Шкіль належить до числа тих діячів вітчизняної освітньої ниви, науки і культури, які завжди несхитно стояли на позиціях гуманізації навчання та формування високорозвиненої особистості.

Стосовно підготовки студентів це означало, з одного боку, програмну націленість їх на освітньо-розвивальну педагогіку, а з другого – якнайглибше утвердження гуманістичних засад у навчально-виховному процесі самого педвузу. Його ректор енергійно наполягав на розвитку творчого потенціалу кожного студента. Адаже саме учительство такої формації здатне було виявляти творчість і в школі, переборювати прояви консерватизму, заформалізованості. В цьому ректора Миколи Шкіля окрилювали слова геніального просвітителя-земляка Григорія Сковороди: “Благодарю тебя, Создатель, что все нужное сделал простым, а все сложное – ненужным”.

Новаторство ректора Миколи Шкіля спрямоване за духом і настроєм, за напрямком думання і діяння в інтересах інтелектуального зростання і виформування особистості. Воно плідно виявилось у зорієнтуванні роботи його вузу на подолання авторитарної педагогіки з її регламентованістю, всілякими заборонами і обмеженнями. Одним із конкретних практичних кроків у цьому напрямку стало навчання з практичним використанням інформативно-комп'ютерної техніки, ініційоване ректором ще на початку 70-х років, впровадження у вузі сучасних технологій навчання з широким використанням інформаційно-комп'ютерної техніки. Цей свій неординарний на ті часи проект він починав реалізовувати у тісній співтворчості з видатним кібернетиком академіком В. М. Глушковым.

Енергетика їхніх спільних задумів і пошуку увінчалась тоді першими випусками в Київському педвузі фахівців за спеціалізацією “інформатика”. Цей проект перелякав комуністичних догматиків. Подальші випуски програмістів у Київському педінституті було припинено. Та ініціатори від задуманого не відступилися, домоглися того, що підготовку спеціалістів прогресивної спеціалізації в педуніверситеті було врешті-решт відновлено. Одночас було також розпочато підготовку кібернетиків у Київському державному університеті імені Т. Г. Шевченка.

Ректора Миколи Шкіля окрилювали слова геніального просвітителя-земляка Григорія Сковороди: “Благодарю тебя, Создатель, что все нужное сделал простым, а все сложное – ненужным”.

Нині в педагогічному університеті діє кафедра інформатики та основ обчислювальної техніки, створено також центр науково-інформаційних технологій (HIT). В цілому комп'ютерний парк вузу налічує сотні одиниць, що використовуються у навчанні студентів, науковій роботі, видавничій справі. Це розширює доступ викладачів і студентів до інформації, збагачує їх кругозір, сприяє створенню умов діалогу і партнерства викладачів та студентів в освоєнні нових знань, розробці творчо-ділових проектів.

Микола Іванович Шкіль всіляко підтримує поривання студентства до відродження української духовності, використання народних етичних і художньо-естетичних скарбів. Разом з колективом Національного університету імені Тараса Шевченка студентство і професорсько-викладацький колектив педуніверситету генерують нині у загальнодержавних масштабах енергію українознавства. За їх починанням все більшого поширення набувають сьогодні у Києві та всій Україні народні свята, урочистості, присвячені ювілейним і визначним датам нової України, історії боротьби за незалежність нашої держави.

Ухвалена, за поданням ректорату і Вченої ради, Програма подальшого розвитку НПУ імені М. П. Драгоманова на період 2002–2007 рр. передбачає як власний розвиток вузу, так і посилення з його боку науково-методичної підтримки системи загальної середньої освіти, розширення співпраці із закладами системи всіх рівнів, вузами, міжнародними освітніми інституціями.

Стратегічною метою Програми є широкомасштабне перетворення вузу на унікальний науковий, теоретико-технологічний та дидактико-методичний Центр системи педагогічної освіти в Україні. А тому сьогодні всі зусилля колективу педвузу зосереджені на вирішенні таких провідних завдань, як:

- здійснення спільних наукових досліджень, співпраця з навчальними закладами всіх рівнів акредитації в галузі освітньої діяльності;
- підготовка науково-педагогічних кадрів цільового призначення зі спеціальностей, нормативно закріплених за університетом ВАК України;
- розробка, апробація і впровадження державних стандартів педагогічної освіти різних освітньо-кваліфікаційних рівнів;
- створення спільних з іншими навчальними закладами конкурентоздатних програм для підготовки педагогічних кадрів;
- розробка ефективних інформаційних та педагогічних технологій.

Для повної реалізації провідного принципу державної освітньої політики про єдність освіти і науки забезпечуватиметься подальший розвиток фундаментальних, пошукових та прикладних досліджень із пріоритетних наукових напрямів у тісному зв'язку з підготовкою учителів та науково-педагогічних кадрів.

Зміцнюватиметься кооперація наукових досліджень і розробок науковців університету з вченими НАН та АПН України, а також закладами вищої педагогічної освіти. Впроваджуватимуться ринкові механізми, спонсорські інвестиції для підтримки прикладних досліджень і розробок.

Цими планами, мріями і задумами живе у повсякденні трудових буднів Микола Іванович Шкіль – генерал науки і педагогічної справи, в душі якого горить вогонь літературно-художнього осмислення всього пережитого його народом, про що він так яскраво оповів у авторській художньо-документальній повісті “Недовезені соняшники”. Він і сьогодні у розквіті творчих сил і завзяття, сповнений задумів на примноження уже досягнутого його талантом, невтомною працею на благо людей, в ім'я України.

**Григорій БУЛАХ,
письменник,
народний артист України**

ЇМ ПРИТАМАННІ ВИСОКИЙ ПРОФЕСІОНАЛІЗМ І НЕСТРИМНА ТВОРЧА ЕНЕРГІЯ

9 листопада 2012 року в Драгомановському університеті відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція “Українська мова вчора, сьогодні, завтра в Україні і світі”.

Присвячена конференція головно Дню української писемності та мови, а також 20-літтю кафедри культури української мови, яка свідомо своєї відповідальності, що стала максимом кафедрального життя: вболіваючи за долю українського слова, за функціонування державної в суспільстві, докладати зусиль до її популяризації, утвердження.

Відкриваючи пленарне засідання конференції, проректор з наукової роботи, доктор філософських наук, професор Григорій Іванович Волинка разом із вітальними словами учасникам заходу передав теплі і щирі слова ректора університету, академіка НАПН України професора В. П. Андрущенка: “Мовна політика університету мусить бути сталою, особливо якщо цей виш готує Вчителя, вихователя майбутньої країни. Людину визначає її стержень, і на духовних цінностях формується особистість, тому ми повинні готувати не лише інтелектуально багатого й талановитого педагога, а й духовно чисту, піднесену людину. Отже, 2012–2013 навчальний рік визначаємо роком духовності й мови – національної, рідної, української”.

Члени кафедри культури української мови не просто виконують роботу, а виконують місію – відстоюють, утверджують, пропагують...”

Плідним доробком друкованої продукції відзначено шлях кафедри упродовж 20 років. Завідувач кафедри, заслужений працівник освіти України, професор С. В. Шевчук є автором понад 30 підручників, навчаль-

них посібників для вищої школи та укладачем словників для поціновувачів рідного слова. Викладачі кафедри перенесли основний акцент з традиційної настанови – засвоєння відомостей про літературні норми всіх рівнів мовної ієрархії – на формування навичок професійної комунікації, студіювання особливостей фахової мови, на розвиток культури мовлення, мислення і поведінки особистості. Усе, що кафедра впроваджує в життя, ґрунтується на високому професіоналізмі, фаховій компетентності.

Привітати ювілярів з поважною датою та взяти участь у конференції завітав директор Інституту української філології, професор А. В. Висоцький, який оголосив наказ № 570 від 02 листопада 2012 року. За вагомий осо-

бий внесок у розвиток освіти і науки, багаторічну сумлінну працю, активну громадську діяльність та з нагоди 20-річчя кафедри відзначені нагородами:

– С. В. Шевчук – Золотою медаллю “Михайло Петрович Драгоманов 1841–1895 рр.”;
– Т. М. Лобода – Срібною медаллю “Михайло Петрович Драгоманов 1841–1895 рр.”;

– О. В. Дияк, О. О. Кабиш – медаллю “За наукові досягнення імені П. Орлика”;

– С. В. Глузчик – медаллю “Драгомановська родина”. Під час конференції були нагороджені грамотами та цінними подарунками студенти-переможці конкурсу “Знавець української мови”.

У пленарному засіданні конференції взяли участь: голова осередку “Просвіта” Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, академік АН ВО України, професор І. Т. Горбачук; академік АН ВО України О. І. Леута; український письменник, літературознавець, генеральний директор Національного музею

Тараса Шевченка Д. Стус; академік АН ВО України, професор КНУ імені Тараса Шевченка Ю. Л. Мосенкіс; кандидат історичних наук, старший науковий співробітник КНУ імені Тараса Шевченка І. М. Забіяка; старший викладач кафедри інноваційних технологій викладання загальноосвітніх дисциплін Т. М. Кудіна.

Під час конференції працювало 4 секції, на яких виступили студенти з усіх куточків України, а також відбулося засідання круглого столу “Українська мова у професійному вимірі”, де порушувалися проблеми формування професійного мовлення студентів, інноваційні технології викладання української мови та стан навчально-методичного забезпечення.

Конференція об’єднала всіх навколо українського слова і переконала в тому, що не ми створили слово, а українське слово створило нас народом, нацією. Тільки в лоні рідної мови можливий розвиток самосвідомості, національної самоповаги, конструктивного націє- і державотворення.

**Вертайтесь до своєї мови,
Мої засліплені братове!
Прозріть! І в купищах полови
Знайдіть зерно, ядро зернове,
Яке ще здатне прорости...**

(Дмитро Павличко)

Світлана ШЕВЧУК
завідувач кафедри,
академік АН ВО України, професор

Благодійний фонд імені М. П. Драгоманова

ВРУЧЕННЯ ІМЕННИХ СТИПЕНДІЙ

23 листопада 2012 року в Національному педагогічному університеті імені Михайла Драгоманова відбулося традиційне урочисте вручення іменних стипендій Міжнародного благодійного фонду імені М. Драгоманова і Всеукраїнської громадської організації “Асоціація “Афганці” Чорнобиля” за участі українського політика, голови правління Асоціації Олександра Рябеки.

Уже хороший за кільканадцять років звичай нагороджувати кращих за номінаціями драгомановців разом з тим плекає у студентів почуття гордості й співчуття, внутрішньої дяки за врятовані життя усім загиблим під час рятувальних робіт на Чорнобильській атомній станції. “Благородним чином ми вшановуємо пам’ять тих, хто відчайдушно боровся зі страшною бідой”, – переконаний Олександр Григорович.

Премії від Асоціації отримали третьокурсник Інституту політології і права Олексій Мельник та третьокурсниця Інституту української філології Тетяна Підвишенна у номінації “За відмінні успіхи у навчанні”. У номінації “За активну участь у громадському житті університету” перемогу здобула студентка п’ятого курсу Інституту соціології, психології та соціальних комунікацій Ірина Мосійчук. Ще одного третьокурсника Інституту української філології Владислава Ільченка за результатами голосування спортивного клубу “Олімп” було визнано кращим у номінації “За високі спортивні досягнення”. А колежанка Владислава Ольга Деріга – беззаперечна переможниця у номінації “За творчі досягнення”.

Своїх стипендіатів нагороджував і Міжнародний благодійний фонд імені Михайла Драгоманова, заснований у виші. Дипломи переможців з рук першого проректора НПУ Володимира Бежа отримали випускниця Інституту гуманітарно-технічної освіти Ольга Мультян у номінації “За відмінні успіхи у навчанні”, п’ятикурсниця Інституту філософської освіти і науки Наталія Ляшенко у номінації “За наукові досягнення”. Стипендіями фонду також зможуть розпоряджатися студентка четвертого курсу Інституту філософської освіти і науки Ірина Чукань, яка перемогла у номінації “За участь у розбудові студентського самоврядування”; студентка п’ятого курсу Інституту української філології Вікторія Тишук, переможниця у номінації “За творчі досягнення”. Кращими у рубриках “За високі спортивні досягнення” і “За активну участь у спортивно-масовій роботі” було визнано відповідно першокурсника Інституту фізичного виховання і спорту Віталія Гичка і четвертокурсника Інституту гуманітарно-технічної освіти Андрія Шкапоїда. Диплом стипендіата у номінації “За мистецькі здобутки” отримав студент-четвертокурсник з Інституту мистецтв НПУ Орест Оришук.

Драгомановська родина щиро вітає переможців та бажає подальших успіхів у всіх їхніх починаннях і мріях.

Прес-служба університету

НЕЗАБУТНЯ ПРАКТИКА В КАРПАТАХ

У травні цього року студенти-біологи II курсу Інституту природничо-географічної освіти та екології НПУ імені М. П. Драгоманова проходили навчально-польову практику в Національному природному парку “Синевир” Закарпатської області. Керівниками практики були кандидат біологічних наук, доцент кафедри зоології Н. П. Чепурна і кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри ботаніки І. Б. Чорний.

Метою навчально-польової практики було ознайомитись із різноманітністю тваринного та рослинного світу Національного природного парку “Синевир”.

Ми доти ніколи не бували в Карпатах і їхали в цей край неохоче. Проте, побачивши з вікон потягу уже на перевалах живописні рельєфи, неповторну красу карпатських гір та полонин, ми все більш зачаровувались цим краєм.

На залізничній станції “Воловець”, вранці, нас люб'язно зустрів директор навчально-оздоровчої бази Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, розташованої в селі Колочава, Анатолій Юрійович Дербак. В перший день нас ознайомили із правилами техніки безпеки, охарактеризували НПП “Синевир”, правила поведінки на заповідній території та запропонували здійснити прогулянку по території бази навчально-польової практики.

Ми мали змогу скуштувати традиційні смачні закарпатські страви, адже Віра Іванівна та Оксана Юріївна, старанні кухарки, готували для нас із задоволенням. Техпрацівниця Марина завжди допомагала нам із прибиранням нашого помешкання.

Під час польової практики ми досліджували різні біоценози природного парку та зустрічали різні види тварин, в тому числі ендеміки Карпат. Серед амфібій – це саламандра плямиста, різні види тритонів, кумка, жаба прудка. Серед птахів вдалося спостерігати хоча й за невеликою кількістю, але цікавих представників – чорним лелекою, пліскою гірською, голубом синяком, який гніздився у нас поблизу бази, ластівкою сільською, горіхівкою, а ввечері можна було чути хоріві співи птахів, які розливалися неймовірним відлунням по всьому урочищу.

Завдяки Анатолію Юрійовичу для студентів університету імені М. П. Драгоманова були організовані безкоштовні екскурсії до Візит-центру НПП “Синевир”, на озеро “Синевир”, до “Реабілітаційного центру бурих ведмедів” та на фореальне господарство.

Ми зустрілися із директором НПП “Синевир” – Миколою Юрійовичем Дербак, першим заступником директора НПП “Синевир” – Мироном Михайловичем Цюпиком, начальником наукового відділу – Юрієм Юрійовичем Тюхом, співробітником наукового відділу – Юрієм Михайловичем Яремою. Вони надали нам цікаву інформацію про заснування парку, коротку характеристику тваринного та рослинного

світу Українських Карпат. Від спілкування із активом та дирекцією парку у нас залишилися найкращі враження.

У Візит-центрі студентам продемонстрували короткометражний фільм про озеро “Синевир” та запропонували відвідати музей “Лісу та сплаву”. Екскурсивод охоче відповідав на всі запитання студентів. Нам надавали безкоштовні буклети та примірники газети “Синевир”. Загалом, ставлення до студентів з боку персоналу заповідника дуже доброзичливе.

Надто цікавою була подорож до “Реабілітаційного цен-

тру бурих ведмедів”. Там ми познайомились із начальником центру Бундзяком Ярославом Васильовичем, який розповів про ведмедів, що там перебувають. Сьогодні у реабілітаційному центрі уже 6 ведмедів, нещодавно привезли ще одного, у крайній тяжкому стані. Зараз кожна тварина має гарний вигляд, за ними доглядають, годують та й імена у них забавні. Дюрій є найстаршим мешканцем, але за віком його випереджає Ірина, їй уже 30 років. Потап та Бубочка у розкішному стані. Роза має чарівний вигляд, а от Беня надто слабкий, хоча є сподівання, що його вилікують і приведуть до такого гарного стану, як і в інших його сусідів. Для них уже готують більшу площу в горах, куди їх будуть випускати після реабілітації.

Завітали ми також і до озера “Синевир”, яке розташоване на висоті 1200 м над рівнем моря. За площею озеро невелике, але місцями має 74 м глибини. Там ми із студентами мали змогу покататись на плоті і кинути монету посередині озера із задумом про наші мрії, які обов'язково здійсняться. Навкруги озера дуже гарний краєвид, який запам'ятався назавжди.

Нам була запланована екскурсія на фореальне господарство по вирощуванню риби. Завідувач господарством Мирон Миронович Цюпик продовжує батьківську справу Мирона Михайловича. За спеціальністю Мирон Миронович є

біологом, тому студентам приємно було не тільки познайомитись із ним особисто, а й послухати його розповідь про різноманітність риби, яка водиться в річці Тербеля. У господарстві розташовані штучні озера, в яких розводять райдужну форель та харіус. В окремому приміщенні Мирон Миронович проводить інкубацію ікри форелі за допомогою апарата Шустера. Ікринки, які знаходяться в апараті, мають темно-коричневе забарвлення. Апарат цікавий тим, що він має сталу температуру, захищає ікринки від світла та постійно промивається свіжою проточною водою. Ми дуже вдячні за всю інформацію, яку отримали, адже приємно знати, що є люди, які дійсно віддані своїй справі та підтримують гарний стан природи свого краю.

Польова практика пройшла у нас на найвищому рівні, адже сумувати нам було ніколи. Завдяки нашим викладачам, які так турбувались про нас, ми побували у різних екосистемах Карпат, ознайомились із екологічними стежками із зоологічної та ботанічної точок зору та провели камеральну обробку зібраного матеріалу, вивчили літературні джерела, опубліковані науковими працівниками НПП “Синевир”.

Хочеться висловити подяку нашим викладачам, які турбувались про нас, влаштували нам незабутню практику. З їхньої ініціативи студенти взяли участь у вшануванні пам'яті ветеранів Великої Вітчизняної війни. До Дня Перемоги 9 травня ми зробили невелику концертну програму, яка сподобалась працівникам бази. Зі своєю концертною програмою ми виступили ще й у Візит-центрі НПП “Синевир”. Ми завдячуємо всім, хто нас так добре приймав, за їх теплі слова та турботу.

Саме завдяки Миколі Юрійовичу, Анатолію Юрійовичу та Мирону Михайловичу студенти побували в усіх куточках Міжгірського району. Під час польової практики ми збагатились не тільки знаннями із зоології та ботаніки, а й цікавими історичними подіями та фактами про Закарпаття та гірське село Колочава, населення якого, переживши різні державні влади, зберегло свою самобутність, культуру, народні традиції, духовність і турботу про природу рідного краю.

Я і мої однокурсники-біологи вдячні за знання, приємні, незабутні спогади та позитивні емоції, які ми отримали в навчально-оздоровчому комплексі “Синевир”, оскільки під час проходження таких практик можна пізнати красу природи нашої країни, проїнятися любов'ю і турботою про її збереження.

Ніна ЯНКОВЕЦЬ,
студентка II курсу Інституту
природничо-географічної освіти та екології

Творчі зустрічі

20 РОКІВ ВІДДАНОСТІ ЧИТАЧЕВІ

Ранком 3-го грудня, коли на Київ зійшов перший сніг, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова вітав у себе поважного гостя, відомого українського поета та видавця Івана Малковича.

Як нам відомо, він є власником і директором видавництва “А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА”, яке в 2012-му році відсвяткувало 20-річний ювілей. Про нього, про важкий шлях до визнання і любов до своєї справи розповів драгомановцям Іван Антонович.

Особливістю Івана Малковича є прагнення до цікавого і водночас доступного видання, а не грошового прибутку. Адже, як навчив він усіх присутніх на зустрічі, якісна і добре виконана книга завжди матиме попит.

По-дружньому щиро частував Іван Малкович студентів історіями з життя, дитинства, розповідями про технічні моменти роботи, спогадами як про успіх, так і про важкі часи.

Не залишили байдужими присутніх яскраві, сповнені артистизму і натхнення вірші у декламації Івана Антоновича. Холод засніженої вулиці змінило тепло, що охопило актову залу Гуманітарного корпусу, в якій відбулась зустріч.

Несподіванкою заходу стала презентація Іваном Малковичем першої електронної ілюстрованої дитячої книги “Снігова королева”, що була розроблена винятково для планшетів iPad. Історія класика в поєднанні з новітніми технологіями й майстерністю розробників створили казку, що оживає в руках кожного. Сповнена добрими ілюстраціями, різноманітними ефектами книга дозволяє дещо з іншого боку подивитися на звичну і знайому казку. Як і кожне видання Івана Антоновича, вона відрізняється своєю душевністю і турботою, спрямованою саме на дитячу аудиторію.

Катерина ЕСМАНОВА

Напередодні нового року

У ПОШУКАХ СВЯТА

Символічний день 12.12.12 запам'ятався студентам Інституту іноземної філології надовго. Саме того дня був справжній снігопад в місті, але це не завадило провести час активно, в гарній компанії. Студенти разом зі своїми наставниками-викладачами вирушили на екскурсію до Клавдійської фабрики ялинкових прикрас.

Це місце сповнене містики та яскравих вражень. Збудована фабрика більше ніж півстоліття тому, та спочатку вона існувала як фабрика з виготовлення медичного скла. Сьогодні ж ці скляні трубки в руках справжніх майстринь-чарівниць перетворюються на об'ємні кульки. Далі ми побачили процес осріблення та розфарбування цих кульок. Цей цех сподобався всім найбільше, різноманітні барви оживають на прикрасах. Майстрині розфарбовують всі ці кульки самі, до кожної кульки є свій підхід, кожна є неповторною, справжнім витвором мистецтва.

Також на фабриці є музей, в якому зберігаються різноманітні ялинкові прикраси з різних країн світу, які дивують технікою обробки та різноманітністю форм і матеріалів. Кожен зміг придбати іграшки на свій смак і підписати побажання.

Всі поринули в казку, в безтурботність, в дитинство. Адже це дійсно казкове місце, де збуваються найзаповітніші бажання. Ми відправили листи Діду Морозу з побажаннями та мріями.

Розваги продовжувалися по дорозі додому, коли вдалося пограти в сніжки. Всі відчували наближення новорічних свят.

Оксана ЧЕРНУХА

ЗМАГАННЯ З НАСТІЛЬНОГО ТЕНІСУ

20 листопада 2012 р. у спортивному комплексі НПУ імені М. П. Драгоманова відбулися змагання з настільного тенісу серед професорсько-викладацького складу та співробітників університету, присвячені пам'яті президента федерації настільного тенісу України Ю. Т. Похолєнчука.

У жіночій групі перемогу здобула старший викладач Інституту мистецтв **Жанна Гончаренко**, друге – старший викладач Інституту фізичного виховання та спорту **Надія Кузовкова**, третє – старший викладач цього ж Інституту **Ольга Гаркава**.

У чоловіків перше місце виборов аспірант Інституту корекційної педагогіки та психології, неодноразовий переможець чемпіонатів Європи серед опорників, майстер спорту України міжнародного класу **Вадим Кубов**, який у фіналі переіграв свого учителя, старшого викладача Інституту фізичного виховання та спорту **Миколу Одаренка**. Третє місце посів доцент, тренер чоловічої збірної команди університету з міні-футболу та футболу **Руслан Мішаровський**.

У змаганнях на рівних з призерами змагався перший чемпіон з настільного тенісу тоді ще педагогічного інституту імені М. Горького, академік НАПН України, доктор педагогічних наук, професор та директор Інституту корекційної педагогіки та психології **Віктор Синьов**.

Підвів підсумки голова Оргкомітету змагань перший проректор з організації навчально-виховної роботи і економіки НПУ імені М. П. Драгоманова, професор **Олег Падалка**. Він подякував організаторам змагань, сказав теплі слова в адрес Ю. Т. Похолєнчука, відзначив участь В. М. Синьова та запропонував, щоб такі змагання стали традиційними.

Переможцям і призерам змагань були вручені дипломи та медалі спортивного клубу "Олімп" НПУ імені М. П. Драгоманова, а також за перші місця були вручені Кубки від первинної профспілкової організації працівників університету.

Фотофакт

Інститут гуманітарно-технічної освіти на початку грудня провів акцію "Цигарка за цукерку", яка мала на меті змусити відмовитися від шкідливої звички курити.

Було проведено роз'яснювальну бесіду з усіма, хто курить цигарки, і запропоновано замінити цигарку на шоколадну смачну цукерку. За результатами проведеної акції був обмінаний цілий ящик цукерок і відповідна кількість цигарок знищена!

КРАСА І ПРИСТРАСТІ В ГУРТОЖИТКУ

21 листопада в студентському гуртожитку № 5 Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова відбулось свято "Міс гуртожитку". Захід став одною з найбільш цікавих подій університету, які були приурочені до святкування Дня студента.

У середу після занять студенти Інституту філософської освіти і науки та Інституту корекційної педагогіки та психології якнайшвидше прямували до гуртожитку, щоб встигнути на щорічний конкурс "Міс гуртожитку". В цьому році організатори обіцяли вразити присутніх цікавістю і неординарністю заходу. Забігаючи наперед, зізнаємось, що їм це вдалось на повну силу.

Учасниці конкурсу "Міс гуртожитку" підготували творчі виступи, а з кожним новим конкурсом дівчата ставали все впевненішими і чарівнішими. Кожна конкурсантка намагалась якомога ефектніше вирізнитись поміж конкуренток, тому захід виявився цікавим і приємним для перегляду.

Серед цікавинок, якими "Міс гуртожитку – 2012" надовго запам'ятається, можна вважати інтерактивний конкурс, де дівчата, виконуючи вказівки ведучих, мали перевтілюватись в різні образи і таким чином продемонструвати свій акторський талант. Також у різносторонності творчих здібностей учасниць глядачі могли переконатись під час конкурсу "Домашнє завдання".

Слід зауважити на детальний підбір художніх номерів, які виконувались між номерами конкурсанток. Народний ансамбль "Купава" порадував несподіваним вибором пісні і ефектно-ліричними костюмами. Постійна учасниця університетських творчих заходів студентка IV курсу Ірина Зінов'єва заспівала динамічну

пісню, а сам її тембр і професійність виконання просто не могли залишити байдужими слухачів. Номером, який яскраво вирізнився і до того ж вже тривалий час не виконувався на університетських заходах, став танок "Лезгінка" у виконанні іноземних студентів-драгомановців. Запал молодиків передався глядачам, які протягом всього виступу аплодували.

Після всіх виступів наступив найбільш очікуваний момент конкурсу – оголошення переможниці. Після підрахунку голосів члени журі винесли своє рішення і оголосили, що перемогу здобула студентка I курсу Інституту корекційної педагогіки та психології Кароліна Ковальова.

Загалом художні номери, так само як і виступи конкурсанток, порадували своєю неординарністю і свіжістю. Захід став не просто конкурсом серед дівчат, а й повноцінним концертом, який заслуговує на увагу за високу майстерність виконання. Концерт "Міс гуртожитку – 2012" вартий великої сцени актової зали вишу. Студентська вітальня була вщент переповнена глядачами, якими стали не лише сусіди по поверху чи кімнаті, а й однокласники, викладачі, друзі, які не мешкають в гуртожитку. Це демонструє зацікавленість і довіру до заходів, що проводяться Студентською радою гуртожитку № 5, яку очолює **Ірина Чукань**. Тому можна бути переконаними, що навесні 2013 року святкування 40-річчя гуртожитку пройде на гідному рівні.

Сергій РУСАКОВ

Фотопрогулянка бульваром

Газета "Педагогічні кадри" продовжує фотопроект, і в цьому випуску ми знаходимось на новій локації – на бульварі Тараса Шевченка всередині грудня 2012 року.

Світлина Ірини ТИЩУК